

WAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

Pr. 23 Organ Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Partii Socjalistycznej Rok 55

O trwałe fundamenty współpracy Polsko-Czechosłowackiej

Hokowania praskie śledzą opinie o bu słowinińskich sąsiadów z nieślabnym zainteresowaniem. Zdajemy sobie sprawę, że pokonanie Niemiec nie zlikwidowało niebezpieczeństwa pangermanizmu.

W obecnym momencie historycznym mamy pełne szanse wygrania pokonania. Pierwszym warunkiem jej realizowania jest usunięcie wszystkich Niemców — z naszych Ziemi Zachodnich i Sudetów.

W interesie Polski i Czechosłowacji były jak najkrótsza granica na zachodzie z Niemcami, a jak najdłuższa granica polsko-czechosłowacka. Niemcy, stosując na przestrzeni wieków konsekwentną politykę dzielenia narodu polskiego i czeskiego przez zagarnięcie Śląska Dolnego, Śląska Opolkiego, Ziemi Raciborskiej, wbiły pomiędzy dwa bratnie narody słowinińskie kłm germanicki ograniczając płaszczyznę ich bezpośredniego styku do obszaru kilkunastu kilometrów. Dobrze pojęta koncepcja współpracy polsko-czechosłowackiej wymaga kategorycznie tego, by kilin ten został raz na zawsze zacyty i by oby państwa przetrwały. Spelnienie tego postulatów jest nieodzownym warunkiem współpracy gospodarczej, politycznej, wojskowej. I tu znowu trzeba podkreślić, że umowa poczdamska faktycznie ten postulat spelnia.

Uniezależnienie się gospodarcze od Niemiec.

Europa warszawska dała narodom zamieszkanym rejonu Europy Środkowej niepodległość polityczną. Życie wykazało, że niepodległość polityczna jest tylko niepodległością iluzoryczną, o ile równocześnie nie zapewnia niepodległości ekonomicznej — gospodarczej. Europa warszawska nie zapewniła Europie Środkowej pełni rozwoju gospodarczego. Przez około 20 lat toczyła się między nimi wojna o niepodległość ekonomiczną, zmierzającą do zmiany tego rejonu Europy na zaplecze Rzeszy, a koncepcję pełnego gospodarczego i politycznego uniezależnienia się państw tam latniejących.

Uzyskanie pełnej niezależności gospodarczo-ekonomicznej Polski i Czechosłowacji i innych państw tego rejonu leży w ramach możliwości.

Polska obecnie ma Europę Środkową i południową — wschodnią od konieczności transportu wodnego i lądowego — przez Rzeszę; otwiera to w dużej mierze drogę zdobycia niezależności gospodarczej i przetrwania się skutecznego wiecznie aktualnemu niebezpieczeństwu niemieckim. Odra, Sreżnica, Gdańsk, Gdynia — umożliwiają Polsce, Czechosłowacji i Węgrom stworzenie własnego systemu komunikacyjnego, niezależnego od Niemiec. System ten pozwoli na łączność tej części Europy z pominięciem Niemiec z Europą zachodnią, Skandynawią i krajami północnoeuropejskimi.

Przed tą wojną portem czeskosłowackim były właściwie Hamburg, Oweren, na konfigurację granic dyktawili — wolała porty polskie, jako ewentualne porty czeskosłowackie. Wystarczyło powiedzieć, że odległość kolejowa okrężna droga przez Bogumim z Pragi do Gdyni, a więc przez terytorium czeskie i polskie wynosiła 1000 km., podczas gdy droga z Pragi do Szczecina wynosiła 494 km, a z Pragi do Hamburga 655 km.

W tych warunkach Hamburg był

właściwie głównym portem dystrybucyjnym i handlowym Europy Środkowej. Tu była przeprowadzana np. sprzedaż żelaza polskiego i czeskosłowackiego do krajów zamorskich, tu odbywała się nawet częściowa sprzedaż węgla.

Straty, wynikające z zależności gospodarczo-ekonomicznej od Niemiec na tym odcinku wynosiły szacunkowo dla Polski, Czechosłowacji i Węgier w r. 1937 około 383.000.000 zł. przedwojennych, czyli 15.320.000 funtów str.

Dokumenty o zbrodni katyńskiej

Norymberga. — Wśród dokumentów przedłożonych trybunałowi przez oskarżycieli radzieckich na szczególną uwagę zasługują zeznania świadków zbrodni popełnionej przez Niemców w lesie katyńskim. Są to zeznania ekonomicznych mieszkaniec, którzy widzieli przebieg zbrodni i próby jej maskowania, oraz osób przebywających w czasie okupacji w pobliżu Smoleńska.

Najcenniejsze są zeznania 75-letniego Karylewa, który pod groźbą śmierci zmuszony został przez Niemców do złożenia w tej sprawie fałszywych zeznań. Badany następnie przez nadzwyczajną komisję radziecką Karylew opowiedział, że został dwukrotnie wezwany do gestapo, które namawiało go do złożenia oświadczenia. W zbrodni tej dokonano NKWD. W czasie jednej z tych rozmów przedłożono mu napisane już poprzednio oświadczenia, a tłumacz niemiecki powiedział

do niego: „Albo to podpiszesz, albo cię zabijemy.”

Następnie, gdy Niemcy sprowadzili „delegatów polskich, stawiono przed nim Karylewa. Wówczas na zadawane mu po rosyjsku pytania, odpowiadał on, że nie wie o rzekomo rozstrzelaniu przez NKWD. Za to gestapo aresztowało go, w więzieniu smoleńskim w czasie badań pobito go kilkukrotnie tak, że stracił on słuch oraz utracił władzę w prawej ręce.

Potwierdzenie tych zeznań znajduje się w opowiadaniach innych świadków. Także i adwokat Mszengisz, który z ramienia Niemców był burmistrzem Karylewa, a potem uciekł wraz z opiekunami, zeznał w swym pozostałym pamiętniku, że wrócił po zajęciu Smoleńska — Niemcy dokonali w nim obław na rozpraszonych po okolicy jeńców polskich.

Wojska radzieckie opuszczają Mandżurię

„Moskwa. W dniu 26-go lutego szef sztabu armii marszałek Malinowski gen. Prococko skłócił przedstawicieli prasy oświadczenia co do ewakuacji wojsk radzieckich z tego kraju.

Po omówieniu próśb rządu chińskiego z r. 1945 co do pozostawienia w tym kraju czas wojsk radzieckich w Mandżurii, gen. Prococko odpowiedział, iż od 15 stycznia b. r. rozpoczęto wywożenie wojsk radzieckich. Poza trudnościami spowodowanymi przez brak środków komunikacji i zniszczenia linii komunikacyjnych, rzecznik wskazał też, że niestety wojska chińskie nie nadążają i oddziały radzieckie nie mają czasu przekazać władzy. „Dowodzą wojsk radzieckich jest przezwyciężone, iż ewakuacja wojsk ra-

dzieckich z Mandżurii zakończy się pomyślnie, niż dowodzą wojsk St. Zjednoczonych, które wycofały się oddziały z Chin, a w każdym razie nie później.”

W zakończonym gen. Prococko podniósł, iż zgodzenie ewakuacji Mandżurii zostało wykorzystane przez prasę reakcyjną w niektórych krajach.

O wyborach w Grecji

(PAP). Jako reprezentanci francuskiego zgromadzenia konstytucyjnego przy wyborach w Grecji udali się do Aten deputowani komunistyczni. Cichci, radoski społeczni Delbos, ojca Rivel i przedstawiciel ruchu republikańsko-narodowego Dhiers.

Nowe strajki w USA

Nowy Jork (AP). W Stanach Zjednoczonych powstają nowe ogniska strajkowe. W Detroit, Cleveland i Nowym Jorku wstąpił robotników transportowych paruje wrzenie i jeśli CIO (organizacja związków zawodowych) nie znajdzie wyjścia z sytuacji, w dn. 25 m. nastąpi strajk.

Spowoduje to m. in. trudności apro-wizacyjne. Wody strajkowców będą także, gdyte, dostarczały chleb, mię-

so i szal. Dla poparcia rządów transportowców gródy strajkiem ekspedycji sklepów.

Nawiązanie stosunków z republiką Panamą

Warszawa (AP). Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nawiązał z rządem Republiki Panamy stosunki dyplomatyczne. Wrócić nastąpi wymiana przedstawicieli obu państw,

W DZISIEJSZYM NUMERZE

Robotnicy kierują fabrykami.

Przeciw rozbiłaniu jedności Narodu.

„Pasek” na penicillin.

„Wrócić z Hiszpanii”.

Wiosna — to walka o chleb.

Tych kilka uwag wystarczy, by sobie uzmysłować, jakie perspektywy na tym odcinku daje nam nowa konfiguracja Polski ze Szczecinem i Odrą. Przez Polskę Czechosłowacja, Węgry i inne kraje mają możliwość uniezależnienia się gospodarczo od Niemiec oraz uniknięcia bezpośredniej kontroli handlu zagranicznego przez Niemcy, jak to dotychczas było.

Powinny zrobić wszystko, by naszym wytworzeń zainteresować bratni naród czeski i słowacki, by ich bandera znalazła się jak najszybciej na Odrze, w Szczecinie, Gdańsku i Gdyni, a nazza na Dunaju. Czechosłowacja jest w stanie dzielić swym obywatelom potencjałowi przemysłowemu pomocy nam w odbudowie naszych miast w Warszawie i Gdańsku na czele. Może nam dać mosty, może nam dać maszyny, wyroby przemysłowe, a my jej damy węgiel, cynk, sól i okno na świat w postaci Odry, Szczecina, Gdańska i Gdyni.

Nie ulega tej wątpliwości, że ważną przeszkodą w uregulowaniu stosunków polsko-czechosłowackich był

stosunek do Związku Radzieckiego.

Stosunek Czechosłowacji do Związku Radzieckiego był zawsze pozytywny, a naród czeski żył szczerze sympatycznie do narodu radzieckiego. Tego nie można było powiedzieć o Polsce asymlu. Dziś sytuacja jest zupełnie inna. Nowa Polska buduje swą przyszłość głównie na przyjaźni ze Związkiem Radzieckim. Łączy więc naród polski i czeski wspólne, szczerze i prawdziwie przyjaźń do Związku Radzieckiego.

Z innych momentów, które zbliżyły oby państwa, to fakt

racjonalizacji węglowych galezi życia gospodarczego

tak u nas, jak i w Czechosłowacji. Moment niezmierznie ważny. Od tego bowiem czasu przy układaniu stosunków między państwami nie będą decydowały interesy międzynarodowego kapitału, interesy karteli i trustów, ale interesy świata pracy. Racjonalizacja umożliwiła solidarność ruchu robotniczego nie tylko na zewnątrz, ale także w praktyce życia codziennego. Odtąd wszelkie układy, akty dyplomatyczne, umowy handlowe będą wynikiem interesów szerokiego mas ludności. Racjonalizacja podstawowych gałęzi życia gospodarczego przyczyni się do demokratyzacji stosunków międzynarodowych.

To wszystko powinno przywrócić rozmowom polsko-czechosłowackim, w tymie obopólnej niepodległości politycznej i gospodarczo-ekonomicznej. Trzeba rozpatrzyć całokształt zagadnień, jeśli naprawdę chcemy dojść do porozumienia i ściśle współpracę nie tylko na dziś, ale i na jutro.

Wracają zarobowane urządzenia fabryczne

Warszawa (PAP) W ramach rewindykacji ze strefy radzieckiej w Niemczech otrzymanymi już powołane listy, zarobowanych przez Niemców maszyn. Między innymi sprowadzono urządzenia: kocioł, fabryki prochu „Pionki” k. Radomia — 600 wawonów, maszyny sjednoczenia energetycznego okręgu radomsko-kieleckiego, elektroruny okręgu warszawskiego, elektroruny pruszkowskiej, fabryki kabin w Krakowie, a ostatnio znaleziono w Oranienburgu wiec maszyn drukarskich.

W najbliższych dnach rozpocznie się rewindykacja zarobowanych urządzeń fabrycznych ze stref brytyjskiej i amerykańskiej.

Ze strefy brytyjskiej m. in. wrócą: 40 wagonów maszyn z fabryki samochodów w Mielcu, urządzenia fabryki Norblin, fabryki tow. ak. przemysłowi wkieńskiemu w Cegostchowie, turbosie elektryczna elektroruna w Kielecach, urządzenia fabryki „Union Textal” Cegostchowa, motory elektryczne firmy J. K. Poznanski w Łodzi, maszyny państw. fabr. „Tudor”

w Piatowie, częściowe urządzenia rafinerii w Jedliczu i Jable, maszyny fabryki „Pocłuk” w Warszawie, częściowe urządzenia fabryki samochodów w Chorzowie, urządzenia fabryki Borysław.

Ze strefy amerykańskiej: maszyny fabryki „Pocłuk”, fabryki Adamczewski, fabr. Chorzów, urządzenia rafinerii w Treblinie, dźwigi portowe z Gdyni i Gdańska, maszyny fabryki papieru wa Wrocławiu oraz w Chodkowie.

Również ze strefy radzieckiej w Austrii otrzymany następujące maszyny: maszyny wytwórni papierów wart. w Warszawie wartości przeszło 400 tys. zł. przedwojennych, 50 maszyn sjednoczenia fabryk farbów, liczne warsztaty kolejowe a między nimi pełne wyposażenie warsztatów w Nowym Sączu, maszyny fabryk karabinów w Warszawie, firmy „Tudor” Piatów, sprzęt fabryki sygnałów kolejowych, 800 wozów firmy „Fibrant” w Bydgoszczy, urządzenia firmy „Wolbrom”, w tym kilkadziesiąt ton gumy i wiele innych. Zabezpieczony w tej strefie majątek zarobkowy nam stanowi wartość przeszło 2 i pół miliona zł. przedwojennych.

Stalin komisarzem Ludowym Sił Zbrojnych

Moskwa (PAP). Na podstawie uchwały Prezydium Rady Najwyższej ZSRR został utworzony komisarjat ludowy sił zbrojnych ZSRR. Komisarjat ten przejął kompetencje i funkcje komisarjatu ludowego obrony i komisarjatu ludowego marynarki wojennej.

Generalissimus Stalin został komisarzem ludowym sił zbrojnych ZSRR oraz naczelnym dowódcą sił zbrojnych ZSRR.

Polacy terroryzowani przez policję niemiecką

Szczecin (PAP) W czasie od 16 do 18 b. m. ubrożone bójwicy policji niemieckiej dokonywały w pobliżu naszej zachodniej granicy szeregu prowokacyjnych napadów na powracających do kraju Polaków.

W dniu 8 lutego w miejscowości Leokmidt dwunastu umundurowanych członków policji niemieckiej terroryzowało grupę obywateli narodowości polskiej, a mianowicie: Szpringera, Sterana, Drazowskiego, Anasztaza, Murasa Jęzgo, Rołaka Bronasawa, oraz Kacmarczyka Andrzeja. Wymienieni zostali doprowadzeni do miejscowego posterunku policji niemieckiej, gdzie pod pozorem rewizji wśród szarych i obelg, zostały ukołkowane pobite i pod groźbą użycia broni zmuszone do całonocnej rigistyk pracy. Dopiero o zmierzchu grupa zmaltretowanych Polaków została wyprowadzona na szosę i pozostawiona własnemu losowi. Zdolała ona pieszko dotrzeć do Szczecina w dniu 10 b. m.

W odległości ok. 1 km od polsko-niemieckiej granicy 4 mundurowych i ubrożonych policjantów niemieckich dokonało bestialskiego napadu na małżonków Aleksandra i Zofię Kuczyńskich — byłych więźniów w Buchenwaldzie i Oświęcimiu, znaczących numerami 2499 i 28044. Kuczyńscy zostali wprowadzeni do stojącego na oboczu rowalowego domu, gdzie Niemcy zawiązali im lśniłi dokonał ranka, poczym w potworny sposób pobili. Nieposiadające nadziejadej kolmasa samochodu spłoszyli i straszyli.

Kuczyńskim po pewnym czasie samowolnie, udało się uwolnić z więzów i pawić na terytorium polskie.

16 b. m. grupa Polaków powracających z obozu w Heim została zatrzymana przez policję niemiecką na stacji kolejowej w Leoknita. Byli to: Stanisław Cichon, jego żona Olga, oraz Kalecki Tadeusz. Zostali oni wśród wywisk i bicia kołbami, doprowadzeni do jakiegoś domu, gdzie poddane ich dalszemu katołwaniu, doszczętnie obrabowano a następnie wręczono do piwnicy. — W nocj Olga Cichon została wciągnięta do innego pomieszczenia i rozbiłwini oprawy dokonał na niej obydwanego gwałtu. Następnego dnia ofiary wypuszczone na wolność. Udało im się dotrzeć do Szczecina. Wymienione wypadki mają znamiona zorganizowanej akcji antypolskiej. Wszystkie ofiary zbrodni napadów posiadały przy sobie wszelkie dokumenty przy opuszczeniu terytorium okupowanych Niemiec.

5,700 tys. Żydów zginęło

Norymberga (PAP). Do Norymbergi przybył samolotem dr. Filip Friedman przedwojenny, żydowski komisarj historyczny, Irena Smaglowa, k. w. więzień Oświęcimia i Relman, b. więzień Treblinki. Będą oni przesłuchani w procesie przeciwko głównym przestępcom wojennym.

Strajk głodowy lotników indyjskich

Rangun (SAP). Około 150.ciu stacjonowanych tutaj członków sztabu królewskich indyjskich sił powolnych rozpoczęło strajk głodowy. Lotnicy głądą przypisania demobilizacji i zrównania ich w prawach z kółkami brytyjskimi.

Rozgoryczenie Jugosławii przeciw Andersowi

Belgrad (SAP). Znała pismo jugoslawiankie „Politika” przynosi artykuł wstępny o działalności armii gen. Andersa we Włoszech.

Podkreślając same fakty, przedstawia w memoriale rządę jugoslawiańskie do sekretariatu ONZ, dziennik stwierdza, że pisanie rozgoryczenia narodów Jugosławii wynika z tego, że prowokacja gen. Andersa nastąpiła właśnie w chwili, kiedy się

Równouprawnienie tubylców w koton, francuskich

Paryż (SAP). Francuski minister spraw kolonialnych, Marius Moutet, przemawiając w Paryżu, oświadczając, że rząd francuski ma zamiar przyszedł doświadczyć wszystkich kolonii francuskich pełną równouprawnienie, a nie

będziemy tolerować śladych przegadów w stosunku do ludów czarnych lub białych, jak tak nie zamierzamy tolerować śladych przegadów rasowych w stosunkach między białymi,

Niemiecka partia socjalistyczna w strefie francuskiej

Berlin (ZAP). Po załagotkowaniu partii komunistycznej zgodyli się oboje francuskie władze okupacyjne

na działalność partii socjalistycznej w swojej strefie.

Francja i Anglia

Paryż (PAP) Rząd francuski na posiedzeniu w dniu 28 b. m. postanowił zrehabilitować samkierunek granicy francusko-hispańskiej od dnia 1-go marca br. Ponadto rząd francuski postanowił zwrócić uwagę Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych na stosunki panujące w Hiszpanii, które przedstawiały groźbę dla bezpieczeństwa międzynarodowego.

Rząd francuski doszedł również do przekonania, że należy się również odwołać w sprawie hispańskiej do Rady Bezpieczeństwa.

Londyn (PAP) Jak donosi agencja „United Press” ambasador brytyjski w Madrycie Malled otrzymał polecenie zaślania od rządu hispańskiego dokładnych danych w sprawie eksploatacji wyzyskanej na Galiwii i innych republikach hispańskich. Ambasador Malled otrzymał również polecenie zawiadomienia gen. Franc. 12 ostatnie wypadki w Hiszpanii wywoływały oburzenie wracanie w Wikrięj Brytanii.

Paryż (PAP) Radio paryskie po

Żydzi niszczą samoloty

Londyn (PAP) Subotczyński palatyni zniszczyli na lotniskach 10 samolotów brytyjskich a wiele innych samolotów uszkodzili. Tajna organizacja żydowska podjęła do wiadomości że samoloty zniszczone w ramach akcji odwetowej. W związku z napadami na lotniska polcja brytyjska aresztowała 5000 Żydów w okręgu Judda. Jednocześnie watrymano wszelki ruch kolowy od smiera chi do żwita.

W kilku wierszach

(PAP). Dnia 26 lutego r. b. rozpoczęła się w Londynie międzynarodowa konferencja meteorologiczna, w której blażę również udział przedstawiciel Polski.

Męczeństwo dziennikarzy polskich podczas okupacji

Narymberga (PAP). Prokurator radziecki Smirnow przedłożył trybunałowi dokument, przedstawiający męczeństwo dziennikarzy polskich podczas okupacji niemieckiej. Dokument ten został sporządzony na podstawie zeznań korespondenta Polskiej Agencji Prasowej Leopolda M. Mahala,

doko w okresie wiadomości o wykonaniu egzekucji na 4-ech republikanach hispańskich, skazanych przez sąd wojenny w Barcelonie.

Przypadek brytyjskiego marszałka lotnictwa

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, że dowódca brytyjskiego lotnictwa wywiadowego podczas wojny, wicemarszałek Benett opuścił lotnisko w Londynie w dniu 25 bm, nie udzielając nikomu informacji, dokąd się udaje. Wobec braku wszelkich wiadomości, rozpoczęto poszukiwania za zaginionym samolotem.

Jak się następnie okazało, wyładował on w miejscowości Walerhampton i wysiłłi tam przeznaczenia na wiera stowarzyszenia przyjeżdżał nadród sjednoczonych.

Obniżka cen w Związku Radzieckim

Moskwa (PAP). Na podstawie zarządzenia komisarjatu ludowego handlu nastąpiła we wszystkich centralnych, północnych i wschodnich okręgach Związku Radzieckiego obniżka cen niektórych artykułów spożywczych. Cena kawa została obniżona o 63-65 proc., pieczywo o 41-50 proc. makaron — o 65 proc., kawa — 40 proc., ryby — 15-30 proc, mięso — 10-20 proc.

W okręgach południowych nastąpiła znaczniejsza, niż w innych okręgach obniżka cen.

Nadużycia w fabryce w Radomiu

Radom (PAP). Na polecenie delegacji komisji specjalnej aresztowano został kierownik firmy „Pulka”. Firma ta jest dużą fabryką obuwniczą na terenie Radomia, pozostającą pod zarządem państwowym.

Aresztowanie kierownika marzuca się rostronwienie wzgl. przywłaszczenia majątku firmy, otworzenie t. zw. sfunduszu dyspozycyjnego na zakupach i łapówkach i innych nadużyć.

Robotnicy biorą udział w zarządzie przedsiębiorstw

Upaństwowienie zakładów przemysłowych nie jest bynajmniej celem samym w sobie. Ma ono za zadanie jak najszybszy odbudowę i rozwój przemysłu, zwiększenie potencjału gospodarczego i osiągnięcie niezależności gospodarczej kraju, uwalnienie kryzysu społecznego i poprawienie bytu pracownika.

Są to zadania ogromne, które mogą być wykonane tylko przy czynnej współpracy całego personelu, zarówno technicznego - administracyjnego, jak i wykonawczego. Formalna zmiana właściciela nie wystarczy. Dlatego też było logicznym i koniecznym krokiem ze strony Ministerstwa Przemysłu, wydeń o kółnika o L. zw. naradach wytwórczych. Narady wytwórcze miały właśnie na celu doprowadzenie planu przemysłowego, czyli zadania nałożonego przez państwo na fabrykę, do każdego robotnika, który przez to staje się odpowiedzialnym współwytwórcą planu danego przedsiębiorstwa. Jednocześnie każdy robotnik będzie mógł osobiście świadomie znaczenie jego osobistej współpracy dla dobra całego państwa.

W naradach wytwórczych, które mają odbywać się co najmniej raz na miesiąc, biorą udział robotnicy i pracownicy administracyjno-techniczni. Na naradach omawia się wspólnie wszystkie sprawy, dotyczące ulepszenia pracy przedsiębiorstwa. Są to nierzadko organem doradczym dla kierownictwa fabryki, nawiązując bieżącą pracę i ujawniając jej braki. Na naradach nierzadko pojawiają się wnioski, mogące wpłynąć na ulepszenie pracy. Narady zwołuje i kieruje nimi dyrekcja. Wnioski przedłożone na naradach, po zatwierdzeniu przez dyrekcję, mają moc zarządczą. Nie mogą jednak narady wytwórcze zmieniać rozporządzeń dyrektora lub ordynów nadzających. Winny one jedynie wyszukać jak najlepszy sposób wykonywania tych zarządzeń.

W naradach uczestniczą również odziałów fabrycznych biorą udział wszyscy robotnicy danego oddziału. Niemniej w ogólnofabrycznych naradach powinien uczestniczyć cały aktyw robotniczy. Na naradach omawia się plan operacyjny i sposób jego realizowania, sprawozdania dyrektorów lub kierowników oddziałów z wykonania planu. Jeśli plan nie został wykonany, na naradzie analizuje się przyczyny. Omawia się także sposoby właściwego użytkowania surowców, materiałów, narzędzi, sprawę jakości produkcji, wydajności pracy, bezpieczeństwa pracy, stanu sanitarnego i higieny, organizację pracy sprawy kulturalno-odwilewowe, obywatelstwo. Narada służy winno także do wymiany doświadczeń między przedsiębiorcami.

Wnioski stawiane przez robotników, po zatwierdzeniu ich przez dyrektora, muszą być wykonywane. Ich pełne wypełnienie odpowiedzialny jest po zatwierdzeniu przez Zjednoczenie i Centralny Zarząd Przemysłu - dyrektor fabryki; tym samym robotnik staje się współzarządcą fabryki.

Prócz narad wytwórczych okólnik Ministerstwa przewiduje jeszcze okólnikowe zwołania t. zw. "narad

technicznych" przez dyrektora. Te narady muszą być zwoływane przynajmniej dwa razy na miesiąc. Przedmiotem narad technicznych są te same sprawy co narad wytwórczych; z tym jednak, że muszą one być bardziej pogłębione i dyskusja opiera na najnowszym osiągnięciach wiedzy i techniki. Narady wytwórcze miały przede wszystkim na celu rozpraszanie sprawozdań z każdego oddziału, skoordynowanie współpracy poszczególnych oddziałów, analizę przeszłości i tym współdziałaniu i badaniu sposobu usuwania tych przeszkód. Wniosek i w tym wypadku wnioski wysunęły

na naradach technicznych po zatwierdzeniu przez dyrektora mają moc obowiązującą.

System narad wytwórczych i technicznych zdał już swój egzamin gdzie indziej a nępowo i u nas przyczynia się do zwiększenia zainteresowania wszystkich pracowników pracą i pracą przedsiębiorstwa. Za interesowania nie tylko biernego ale i czynnego, pomagającego w coraz większym rozwoju przedsiębiorstwa. Robotnicy nie będą więcej biernym narzędziem produkcji, ale stają się aktywnymi współwytwórcami i współgospodarzem danego przedsiębiorstwa.

L. Orwid

Wiosna - sygnałem do walki o chleb

Zbliża się wiosna. Wiosna ta najpiękniejsza poza roku na której nadejdzie ogień przed straszną pogożą wojenną, która jeszcze nie dawno szalała nad żywymi patrykami z radością i utęsknieniem. Dzisiaj nie zmienia się to wprawdzie, ale dzisiaj wiosna dla nas to nie tylko piękna pora roku o której pisali poeci - marzył młodzieńcy i do której wrzodził stary. Dzisiaj to pora roku, która decyduje o naszej przyszłości o tym co będziemy jeść w jesieni i zimie tego roku.

Dzisiejsza wiosna to pora roku poważnej walki o chleb codzienny dnia jutrzejszego. Może niektórzy sądzić, że to zawczesnie dzisiaj z końcem lutego mówić o wiosnie i jej zadaniach. Ale są zadania, które trzeba przygotować tak starannie jak tylko to jest możliwe i tak poważnie, jak tylko nas na to stać. A czołowe zagadnienie tegorocznej wiosny to siew. Wszyscy dziś o nim myślimy. Od niego zależy przyszłość naszego kraju - nas samych.

Niezaprzeczne zagadnienie organizacji siewu w najszerszym zakresie należy do właścicieli władz i instytucji prowadzących gospodarkę państwa. I one już o nim myśłły. Stwierdzamy o pierwszym konferencjach o Wójewódzkiego Północniomka do akcji siewnej, o pierwszym przygotowaniu. Ale jakże charakterystycznym jest uchwala Krakowskiej Wójewódzkiej Komisji Ziemiańskiej, którą podaliśmy w pełnym brzmieniu: „Zapewnienie żywności dla ludności całego Państwa jest najważniejszym obowiązkiem rolników. Wyrwa się rolników Wójewództwa Krakowskiego ażeby w ciągu nadchodzącej wiosny uprawili z całą starannością każdy kawałek ziemi”. — Tak — od tego czy każdy kawałek ziemi zostanie obsiany i jak zostanie obsiany zależy czy będziemy mieć chleb, czy go mieć nie będziemy.

Państwo — urzędy — instytucje, pomaga. Dlatego Wójewódzki Urząd Ziemiański przekazując uchwale Wójewódzkiej Komisji Ziemiańskiej Komisarzom Ziemiańskim polecił im powiadomić o niej wszystkie czynności, które współpracując z Powiatowymi Urzędami Ziemiańskimi nad podniesieniem rolnictwa.

Komisarze Ziemiańscy mają oczywiście jaknajszerszą pojęć akcję i dolożyć wszelkich starań, by uchwala ta została urzeczywistniona.

Szczególnie ważnym jest zacięcie współpracy ich z pełnomocnikami akcji siewnej i Związkiem Samopomocy Chłopskiej.

Komisarze Ziemiańscy muszą zrozumieć, że rola ich w zakresie siewu nie kończy się na opiece nad niechętnymi majakami państwa. Wymy łączyć na terenie ich powiatów. Naturalnie, akcja siewna na tych okrośkach jest bardzo ważna ale praca Komisarzy Ziemiańskich musi mieć szerszy horyzont. Komisarze Ziemiańscy muszą pamiętać siew i umieć przekonać ludzi, że każdy metr ziemi powinien być obsiany.

To przecież chleb dla całego kraju.

Spółem towarów nie przydziela

Referat pracy Z. G. S. „Spółem rozdziel nam następujące wydatki:

»W związku z artykułem p. t. »Magazyny pełne — robotnicy bosie zamieszani w N-rze 7 »Naprzód z dnia 12 r. b., w którym o artykule stawia się zarzut »Spółem nie rozdzielania towarów UNRRA wśród ludności — wyjaśnijmy co następuje:

W rozdziałnictwie wszystkich artykułów reglamentowanych jak również i towarów UNRRA »Spółem odgrywa rolę jedynie magazynier. Należało wszelkie rozdzielnictwo należeć

Wyroki na socjalistów hiszpańskich

London (PAP). Agencja Reuters donosi z Madrytu, iż dorozą sąd w Alcala de Hanares ogłosił wyrok na 37 członków Hiszpańskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej, oskarżonych o działalność konspiracyjną. Przywódcą partii, syn h. gubernatora Madrytu podczas wojny domowej, Gomez, oraz szef propagandy, Fernandez wzięli udział na 12 lat ciężkiego więzienia. Reszta oskarżonych otrzymała kary od 6 miesięcy do 10 lat więzienia. Podczas rozprawy sądowej prokurator zażądał przezwyciężonych oskarżenia od 15 do 30 lat więzienia. Komendant wojskowy Madrytu zatwierdził wyrok

Jesteśmy „wspaniałomyślni”

Tak, my Słowianie nie mamy wyobraźni. I zgmysli organizację tego. Za szybko zaplamy. Jesteśmy zbyt wygodni, nawet żeby wymierzać sprawiedliwość, a co dopiero, żeby się mieć. Nie lubimy płacić długów. Właśnie krzywdzą takimiż jak miasto, dlatego przebaczym tak łatwo.

Takie myśli muszą nasuwać oryginalne obrazy z krakowskiej ulicy; obryzanie kloce przeciwożaglowe słoneczko dało na rogach ulic są rozbiłanie żmudną, najcięższą pracą polskiego robotnika. Wyhuczenia, często w łuchmanach, z udożnionym uszykiem, ale zwrócić posąg kują uprzejmie żelobem.

W tym samym czasie wojskowskie, gestapowcy, mordery, sadyści, urogości naszego narodu, urogości robotnika siedzą spokojnie w zamknięciu na nieziemskim wiktach. Idąby widzieli powyższy obrazek śmiali by się zapewne do rozpuku.

Wyobraźmy sobie na chwilę, co by zrobił Niemcy na naszym mieście. Przypuszczam, że nasi mieszkańcy by wówczas rwać żelobem bloki własnych poszukiwani, uwalniani zębami. Co wobec tego robimy? Czy bandytm hitlerowskim kazał w rekordowym czasie krzyżować ich ostatnie ślady na polskiej ziemi? A może wybrać zemię bardziej... słowiańską? Obawiam się, że po mieście, pokazując im pracę polskiego robotnika i zapłacić, czy nie żalują? Możeby się wzruszyli?

A może i my nabierzemy kiedys rozumu? Dr. W. M.

Odnaczenie orderem „Polonia Restituta”

Warszawa (SAP). Wiceprokurator Sądu Okręgowego w Warszawie, delegowany do Komisji Specjalnej do walki z nadzyskami i szkodnictwem gospodarczym, ob. Łaszcz Mensa, odznaczony został przez Prezydenta KRN orderem Królewskim „Polonia Restituta”.

de kompetencji Ministerstwa Aproprowizacji i Handlu, które działa za pośrednictwem wojewódzkich, powiatowych, miejskich lub gminnych urzędów aproprowizacji i handlu.

»Spółem nie ma wpływa na wydawanie służyć na odbiór towarów. Bez tych służyć nie mogą nadejść wydane żadnych artykułów tak UNRRA, jak i zgromadziowanych.

Ministerstwo Aproprowizacji i Handlu, oraz wojewódzkie przezwyciężenie do spraw UNRRA są periodycznie informowane o stanie i ilości towarów w magazynach, jak również otrzymują natychmiastowe raporty o wszelkich nadejściach nowych transportach towarów, które nawiasem mówiąc, są kierowane z Gdyni do poszczególnych placówek »Spółem nie przez kogo innego, jak tylko wyłącznie przez Ministerstwo Aproprowizacji i Handlu.

Pomawianie więc »Spółem o tendencyjne przezwyciężanie towarów UNRRA w swoich składach jest bezpodstawne.

Faktem jest. Magazyny pełne — robotnicy bosie. Od czasu zamieszczenia przez nas wspomnianego artykułu (przedruk z bralnego »Kuriera Popularnego») zdolaliśmy stwierdzić, że i w Krakowie stał zmagazynowany zapasy obuwia, materiałów, ba, nawet... kotuszek.

Łal »Spółem unajdnia nam brak z strony tej instytucji, ale y i k a t e j.

Nasza ankieta mieszkaniowa

Co jest z domami dla akademików

W związku z ankietą mieszkaniową ob. S. K. pisze:

„Kiedy z jednej strony panuje w Krakowie wielki głód mieszkaniowy, z drugiej nie można wyjąć z podziwu nad zadziwiającą rozrzutnością, właśnie jeśli chodzi o mieszkania, ba! nierazdziej całe budynki. Przed rokiem każda najmniejsza organizacja zawodowa czy społeczna uważała za punkt honoru mieć swoje własne pomieszczenie, mało składające się z (y, tu, a tytu pokoi, ale musiał być cały dom. Stan ten trwa po dziś dzień. Nikt nie próbuje go zmienić. Widzimy szereg domów, w których wykorzystywany jest tylko parter, albo pierwsze piętro. Cały zaś dom zajęty jest, choć nie użytkowany.

Ob. M. P. zamieszkały przy ul. Juliusza Łasza pisze: „Obywatele redaktorze, sechciejcie na łamach poczytnego „Naprzodu” zapisać Komisję Kwaterunkową, czy Mieszkanio- dającego dom przy ul. Łasza 7, a 7 b i 7 c nie są zajęte. Serce krąże się każdemu uczciwemu człowiekowi na widok stojących pustą wspaniałych domów, nujących się do zamieszkania i do mających urządzenie hotelo-

we. Tyle pisze się na temat pomocy dla biednych Akademików i rozdziela się szaty nad ich dół, a tymczasem sprawa domu Akademickiego na ul. Łasza nie może ruszyć z miejsca i co w tym jest najtragiczniejsze, że domy te stoją od roku w stanie nadającym się do użytku. Zdaje się, że o te domy ubiega się kilka organizacji i decydujący czynnik wolać dów nikomu nie przydzielili. Podkreślamy z naciskiem, że w domach tych z łatwością pomieścić się może minimum 500 akademików. Ukoronowaniem tego, niczem nie dającego się wytłumaczyć bezholowa, jest jeszcze fakt, że dla akademików wykazując się domy należące do Towarzystwa budowlanego „Oświele” również przy ul. Łasza. Tu trzeba wyjaśnić, że domy te były przewidziane dla mieszkani dla rodzin. A więc były kuchnie, łazienki itd. Obecnie gmachy te przyznawane są dla Akademików na bursę, a bursy były kuchnie, uszwa były łazienki, bursy stoją a parę kamienic dalej jest pasta.

Fakty to rzucają się po prostu w oczy, każdemu przechodniowi mieszkającemu w okolicy ulicy

Wybickiego, tylko nie widzi tego instancja przydzielająca domy.

Gdyby tak przydzielić domy na Łasza Akademikom, to zyskaloby się 8 mieszkań po 3 ubikacje z kuchnią”.

Ziarnko do ziarnka

Krakowska Spółdzielnia Związku Robotników Piekarskich ma dziś za sobą wielki dorobek Rozpoczęła pracę w kwietniu ub. roku, mając do dyspozycji załadowo 65.000 zł. Działalność obejmuje 3 piekarnie i wypieka poważny procent ogólnego ilości chleba, pojawiającego się na rynku krakowskim. Podkreślić należy, że spółdzielnia od dłuższego czasu prowadzi akcję obniżania wolnorynkowej ceny chleba, przeszacowując codziennie 7—10 tysięcy kg. pieczywa do sprzedaży na zakładach pracy po zmniejszonej cenie. Mimo to go zapłaceni podatków których ogólna wysokość sięga 2 milionów zł, zamknięcie rok budżetowy z czystym dochodem 650 tysięcy zł.

Jak widać tam, gdzie pieniądze nie wiekają gniaźdź blednie do kieszonek pojeźdźnych figur, można i małym zyskami osiągać duże rezultaty. Na szczególne podkreślenie zasługuje decyzja, jaką powzięło ostatnie Walne Zebranie członków spółdzielni:

„Z uwagi na trudności okresu odbudowy i związane z tym koniecz-

Złote, srebrne apominki z gwarancją poleca pracownia złotnicza

Marian Hyla
Kraków, ul. Grodzka 29. II (14)

ność jak najefekcyjniejszego zespolenia wysiłków członków spółdzielni postanowili całą sumę 40% czystego dochodu, która według statutu ma być rozdzielona między członków, przekazać na fundusz zaschowy. Fundusz ten ma umożliwić jaknaj szybsze otwarcie w Krakowie piekarni, opartej na nowoczesnej technice i w pełni zadowalającej wymaganiom higieny — 10% dochodu przeznaczono na cele społeczne i oświatowe.

Dowodem pełnego wzajemnego zaufania był ponowny wybór przez

składającą nowego zarządu z taw. Bielem i Brada na czele.

Przykład spółdzielni piekarskiej godny jest naśladowania. Tylko przy zrozumieniu ciężkiej sytuacji dzisiejszej, przy w pełni wyniku, zmieniającym do jej polepszenia — każdy do swoich oddanych pracy, tylko w walce z nadwyżkami i wykorzystaniem koniunktury możliwie będzie przebrnąć trudnego okresu i osiągnąć dobrobyt wszystkich pracujących. (r)

Akademicki „Silesiada”

Jelenia Góra (PAP). W Karpaczu, jednym z najpiękniejszych zdrojowisk Dolnego Śląska rozpoczęły się pierwsze ogólnopolskie akademickie zawody narciarskie. Po raz pierwszy od czasu odyskiania ziemie to kosztują tysiączne rusze polskie młodzieży — delegacje wszystkich wyższych uczelni z całego kraju. Na udekorowany flagami dworzec w Karpaczu przybyły posiłki specjalne, przywiozł około 2000 uczestników Akademickiej „Silesiady” z Waizawy, Krakowa, Poznań, Łodzi, Wrocławia, Lublina i Gdańska. Równocześnie wraz z Zarządem głównym AZS, inicjatorem owej imprezy przybył delegat Ministerstwa Oświaty ob. Noskiewicz, oraz grono profesorów wyższych uczelni. W uroczystej inauguracji zjazdu wzięli udział przedstawiciele władz z gen. Zawackim na czele. Witając przybyłych gości zabrał głos prezes Zarządu głównego AZS ob. mgr. Wotter, podkreślając doniosłe znaczenie zjazdu w dziele kulturalnego i duchowego zespolenia odyskanych ziem Dolnego Śląska z macierzą, oraz zagnajnomienia społeczeństwa z szeregiem aktualnych zagadnień owych terenów. Następnie przemówił gen. Zawacki, życząc przybyłym młodzieży akademickiej w imieniu wojska polskiego sukcesów zarówno w dziedzinie sportu, jak i na polu nauki. Wśród Niemilnych okrzyków na cześć protektora akado-

mickiej „Silesiady” prezydenta Białej, Rządu i Wojska Polskiego zakończono uroczystości inauguracyjne odpiewaniem hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła” i „Nie ruszajmy ziemi”.

Usprawnienie transportu

Gdyś (SAP) Powołane wyniki osiągnęła wyłoniona przez nadzwyczajną komisję rządową okręgowa komisja dla usprawnienia transportów przy dywizji okręgowej kolei państwowych w Gdańsku. Pokryto zapotrzebowanie na bieżące potrzeby, wynoszące 2 tony ton dzień, nie, stworzono „jeleny” mas na trzy dni w ilości 6.500 ton. Ponadto pokryto zapotrzebowanie kontyngentowe węglek dla dywizji kolejowej w Łodzi (600 węglek ton dzień) oraz przewieziono trudności z dostarczeniem krytych wagonów dla transportów UNRRA, a ponadto utworzono rezerwy wagonowe, w ilości 2 tony, wagonów na wypadek wzrostu transportów UNRRA do 10 tony ton dzień.

Niezależnie od tego osiągnięto rekordowe tempo rozładunku wagonów w ciągu 6-8u godzin, dzięki czemu sprowadzono do minimum czas postojów wagonów. Utworzono lotne komisje w celu kontrolowania pracy funkcjonariuszy kolejowych, służby ruchu i technicznej obsługi. W ten sposób najdokładniejszą obsługę naszego życia gospodarczego na odcinku drogi gdańskiej usprawnia coraz bardziej swą działalność.

Wydawnictwa Krakowskiej Spółdzielni Księgarskiej „CZYTELNIK”

	Cena zł
TRUGUTT: Listy do młodego przyjaciela	10.—
J. LĄTU: U plomienia, poezje	15.—
A. WÓDEK: Najchłysty zjazd, poezje	20.—
L. STARONKA: Sene i smutnia (przystępny zarys filozofii)	45.—
B. DROBNER: Drugowian	50.—
Z. GROSS: Socjologia partii politycznej	60.—
W. POGRANICZ: Śrudia na tematy filozofii dziejów	—
W. SIEDLECKI: Ustawo o spółdzielniach z komentarzem	—
wydanie drugie — w druku	—
K. KOZNIEMSKI: Rok ziemi obcej	—
K. GIZYBOWSKI: Demokracja angielska	—
W przygotowaniu:	
I. FIK: O żywą treść demokracji	—
Rodowód społeczny literatury polskiej	—
R. GRZYBOWSKI: Demokracja Stanów Zjedn. A. P.	—
— Demokracja francuska	—
— Demokracja w walce z faszyzmem (Niemcy, Austria, Czechosłowacja, Hiszpania)	—
— Demokracja radziecka	—
— Ideologia i formy demokracji	—
W. WILKOSZ: Dusza nauki	—
BIURO — Bracka 6	SKLEP Nr 2 — Rynek Gł. 34
SKLEP Nr 1 — Łobzowska 6	SKLEP Nr 3 — Senacka 7

KRZĄSIK JOZEF Kraków, Stradomska 21, Telefon 507-09

Naprawa Radioaparatury, badanie lamp radiowych.